

ZBADAJ FORTYFIKACJE W REJONIE HRONOVA

Zapraszamy na spacer po ścieżce edukacyjnej w okolicy Hronova. Pozwólcie oddziaływać na siebie potęgę umocnień, piękno krajobrazu i historie ludzi, którzy w latach 1935 - 1938 przygotowywali obronę Czechosłowacji. Tym, którzy gotowi byli do bronięcia także tego pięknego zakątka czeskiego kraju, ich niezmiernemu wysiłkowi i determinacji, poświęcona jest niniejsza ścieżka edukacyjna i poszczególne obiekty muzealne na niej.

„Miasto Hronov razem z dworcem pozostawało na przedpolu, pomiędzy fortyfikacjami a wrogiem. Zadanie kolei podczas tych prac było ogromne. Codziennie wyładowywano tutaj 50–60 wagonów ładunku, który samochody kolei dostarczały aż na pozycje, praca nie zatrzymywała się nawet w nocy, które w blasku reflektorów niczym nie odróżniały się od pracowitych dni.“

„Dnia 23 września 1938 ogłoszono mobilizację, w kilka dni teraz już ukończona linia fortyfikacji zajęta została przez żołnierzy, pełnych entuzjazmu i zdeterminowanych, punkty na przedpolu zostały ewakuowane, każdy z nas gotowy był bronić kraju do ostatniego oddechu przed nieprzyjacielem, którego nienawidziliśmy.“

Kronika pamiątkowa stacji kolejowej Hronov

BĘDZIEMY BRONIĆ REPUBLIKI

Po przejściu władzy w Niemczech przez A. Hitlera Czechosłowacja znalazła się w niebezpieczeństwie. Analiza możliwości państwa wskazała na obronę uporczywą, jako odpowiednią koncepcję walki. Jej warunkiem była koalicja z udziałem Francji a od roku 1935 także Związku Radzieckiego. Co z kolei wymagało utrzymanie za każdą cenę północnej a częściowo także południowej granicy. W pracach projektowych brał udział francuski sojusznik. I tak w 1934 roku zdecydowano o budowie umocnień stałych. Na przygotowanie do obrony poświęcono dużo energii i zasobów. Morale i zaangażowanie były wysokie. We wrześniu 1938 roku A. Hitler wzmógł swoje żądania wobec Czechosłowacji i w końcu, na konferencji w Monachium, przedstawiciele Niemiec, Włoch, Wielkiej Brytanii i Francji podpisali ultimatum w postaci Układu monachijskiego. Czechosłowacja miała zrzec się terenów pogranicznych z niemieckimi mieszkańcami, co miało zapobiec wojnie. Rząd się zgodził. Znaczna część umocnień znajdowała się jednak właśnie na oddanym terenie. Nagle budowa fortyfikacji stała się bezcelowa i wysiłek poszedł na marne. Obywatele i żołnierze byli wstrząśnięci, nastął okres rozpacz, którego kulminacją była okupacja reszty państwa. Dopiero atak Niemiec na Polskę dał wreszcie możliwość walki zbrojnej z znenawidzonym wrogiem. Wielu żołnierzy przyłączyło się do nielegalnego ruchu oporu lub wyjechało walczyć za granicę ...

TWIERDZE W REJONIE HRONOVA

Drugim najważniejszym miastem w okolicy Náchodu, w którego okolicy wiosną 1937 rozpoczęto intensywną budowę umocnień był Hronov. Miasto zamieniło się w plac budowy. Najważniejszym punktem dla transportu był właśnie ten dworzec znajdujący się na wysokości 360 m n. p. m.

„Transport materiałów budowlanych odbywał się głównie ze stacji kolejowej Hronov, gdzie dostarczano całe kruszywo z kamieniołomów granitu na Wyżynie Czesko-Morawskiej, z miejscowości Skuteč. Wożono także specjalny szybkowiązący cement, jak również stalowe zbrojenia w wiązках o długości prętów 10 - 12 m. Łącznie na jeden obiekt przeznaczano 3500 aż 3700 t materiału budowlanego. Osobną sprawą były stalowe elementy schronów – strzelnice dla armat i karabinów maszynowych, stalowe płyty pancerne do sufitów w izbach strzeleckich, zrzutnie granatowe oraz liczne drobniejsze części wyposażenia.“

„Nawet po wielu latach wciąż żywo pamiętam gorliwy entuzjazm wszystkich pracowników zaangażowanych w budowę fortyfikacji, wspieranych przez okolicznych mieszkańców, którzy obserwowali na bieżąco nasze działania obronne. Małe wspomnienie także z corocznych, tygodniowych uroczystości patriotycznych na cześć Jiráska w Hronovie. W sierpniu 1937 i 38 brałem w nich udział i byłem świadkiem patriotycznego zapалу.“

*Dowódca budowlanego pododcinka I./V.
npor. sap. Ing. Václav Sobotka*

